

Prövning av kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket svenska kraftnäts (Svenska kraftnät) förslag (bilaga 1) till kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa.
2. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa fattar ett beslut med samma innebörd inom tidsfristen.
3. Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Av Europeiska kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (förordning (EU) 2016/1719) framgår att alla systemansvariga för överföringssystem i varje kapacitetsberäkningsregion, senast sex månader efter godkännandet av förslaget till gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning som avses i artikel 9.7 i förordning (EU) 2015/1222, ska lämna in ett förslag till en gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning för långsiktiga tidsramar inom respektive region. Förslagen syftar till att införa en gemensam metod för kapacitetsberäkning för långsiktiga tidsramar som antingen baseras på en metod för samordnad nettoöverföringskapacitet eller en flödesbaserad metod.

Kapacitetsberäkningsregion Hansa utgörs enligt ACERs beslut nr 04/2019 av den 1 april 2019 av följande elområdesgränser och ansvariga systemansvariga för överföringssystem.

- a) Danmark 1 – Tyskland/Luxemburg, Energinet.dk och TenneT TSO GmbH;

- b) Danmark 2 – Tyskland/Luxemburg, Energinet.dk och 50Herz Transmission GmbH;
- c) Sverige 4 – Polen, Svenska kraftnät och PSE S.A.;
- d) Danmark 1 – Nederländerna, Energinet.dk och TenneT TSO B.V.

Ansökan

I juni 2019 kom Svenska kraftnät in med en ansökan om att Ei ska godkänna ett förslag till kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa. Metodförslaget baseras på en metod för samordnad nettoöverföringskapacitet och är nära kopplad till kapacitetsberäkningen i intilliggande kapacitetsberäkningsregioner.

Ei har, tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa, analyserat förslaget och därefter begärt att Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (ACER) ska godkänna att tillsynsmyndigheterna får förlängd tid för att fatta beslut. Anledningen till att tillsynsmyndigheterna begärde förlängd tid var av att det fanns oklarheter om beräkningen av kapaciteter på Kriegers Flak Combined Grid Solution (KF CGS) var förenlig med kravet i artikel 16.8 i förordning (EU) 2019/943 på att tillgängliggöra minst 70 procent av sammanlänkningskapaciteten för marknadsaktörer. KF CGS är en sammanlänkning mellan Danmark och Tyskland och ingår i regionen.

I beslut den 7 februari 2020 medgav ACER tillsynsmyndigheterna förlängd beslutstid i ärendet till den 3 juli 2020.

Den 1 juli 2020 begärde medlemsstaterna Tyskland och Danmark ett undantag hos Europeiska kommissionen för KF CGS i enlighet med artikel 64 i förordning (EU) 2019/943 från kravet i artikel 16.8 i förordning (EU) 2019/943.

Den 3 juli 2020 begärde tillsynsmyndigheterna efter samordning att de systemansvarigas ansökan om kapacitetsberäkningsmetod skulle ändras.

Den 2 oktober 2020 kom Svenska kraftnät in med ett ändrat metodförslag till kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa. Det ändrade metodförslaget är framtaget gemensamt av de systemansvariga för överföringssystemen inom kapacitetsberäkningsregion Hansa. I metodförslaget har Svenska kraftnät tagit bort innehållet om kapacitetsberäkning på KF CGS och lagt till en bestämmelse att de systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregion Hansa, ifall kommissionen fattar ett positivt beslut på Tysklands och Danmarks begäran om undantag, ska begära att ändra metoden. Ändringen som ska begäras är att åter ta med innehållet om kapacitetsberäkningen för KF CGS samt att infoga en hänvisning till kommissionens beslut.

Samordning och ärendets handläggning

Ei har tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter, Forsyningstilsynet (DK), Bundesnetzagentur (DE), Urząd Regulacji Energetyki (PL) och Autoriteit Consument & Markt (NL) i kapacitetsberäkningsregion Hansa berett ärendet i syfte att samordna de nationella beslut som enligt förordning (EU) 2016/1719 krävs av alla tillsynsmyndigheter inom en viss region. Tillsynsmyndigheterna har vid sin samordning kommit fram till att de nationella tillsynsmyndigheterna bör godkänna de systemansvarigas förslag till metod.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordning (EU) 2016/1719

Senast sex månader efter godkännandet av förslaget till gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning som avses i artikel 9.7 i förordning (EU) 2015/1222, ska alla systemansvariga för överföringssystem i varje kapacitetsberäkningsregion lämna ett förslag till en gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning för långsiktiga tidsramar inom respektive region (artikel 10.1).

Den gemensamma metoden för kapacitetsberäkning ska vara baserad på antingen en metod för samordnad nettoöverföringskapacitet eller en flödesbaserad metod (artikel 10.2).

Metoden för kapacitetsberäkning ska vara förenlig med den metod för kapacitetsberäkning som fastställs för tidsramarna på dagen före- och intradagsmarknaderna i enlighet med artikel 21.1 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 10.3).

Osäkerheten som är kopplad till tidsramarna för långsiktig kapacitetsberäkning ska beaktas vid tillämpningen av

- a) en säkerhetsanalys som grundas på flera scenarier och som utnyttjar indata till kapacitetsberäkningen, den metod för kapacitetsberäkning som avses i artikel 21.1 b och den validering av kapacitet mellan elområden som avses i artikel 21.1 c i förordning (EU) 2015/1222, eller
- b) en statistisk metod som grundas på historiska uppgifter om kapacitet mellan elområden för tidsramarna på dagen före- eller intradagsmarknaden om det kan visas att denna metod kan
  - i. öka effektiviteten hos metoden för kapacitetsberäkning,
  - ii. ta större hänsyn till osäkerheten i långsiktig beräkning av kapacitet mellan elområden än säkerhetsanalysen enligt punkt 4 a,

- iii. öka den ekonomiska effektiviteten med bibehållen nivå av systemsäkerhet.

(artikel 10.4)

När en säkerhetsanalys, grundad på flera scenarier, tillämpas för att utveckla metoden för kapacitetsberäkning i en kapacitetsberäkningsregion ska de krav på indata till kapacitetsberäkningen, den metod för kapacitetsberäkning och den validering av kapacitet mellan elområden som föreskrivs i artikel 21.1 i förordning (EU) 2015/1222 tillämpas, med undantag för artikel 21.1 a iv där detta är relevant (artikel 6).

Ett förslag till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla en metod för att säkerställa säkerhetsmarginalen som ska uppfylla de krav som fastställs i artikel 22 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 11).

Ett förslag till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla en metod för gränser för driftsäkerhet och oförutsedda händelser som ska uppfylla de krav som fastställs i artikel 23.1 och 23.2 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 12).

Ett förslag till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla en metod för att fastställa produktionsfördelningsnycklar som ska uppfylla de krav som fastställs i artikel 24 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 13).

Ett förslag till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla en metod för validering av kapacitet mellan elområden som ska uppfylla de krav som fastställs i artikel 26 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 15).

Om avhjälpande åtgärder beaktas i den långsiktiga kapacitetsberäkningen ska varje systemansvarig för överföringssystem säkerställa att dessa avhjälpande åtgärder är tekniskt tillgängliga vid realtidsdrift och att de uppfyller de krav som fastställs i artikel 25 i förordning (EU) 2015/1222 (artikel 14).

Den föreslagna metoden ska även innehålla ett förslag till tidplan för dess genomförande samt en beskrivning av vilka effekter metoden förväntas få för de övergripande målen i förordningen (artikel 4.8).

De övergripande målen för förordning (EU) 2016/1719 är följande.

- a) främja ändamålsenlig långsiktig handel mellan elområden med långsiktiga möjligheter till risksäkring för marknadsaktörer,
- b) optimera beräkning och tilldelning av långsiktig kapacitet mellan elområden,

- c) tillhandahålla en icke-diskriminerande tillgång till långsiktig kapacitet mellan elområden,
- d) säkerställa rättvis och icke-diskriminerande behandling av systemansvariga för överföringssystem, byrå, tillsynsmyndigheter och marknadsaktörer,
- e) ta hänsyn till behovet av en rättvis och välordnad förhandstilldelning av kapacitet och en välordnad prisbildning,
- f) säkerställa och förbättra öppenhet och tillförlitlighet hos information om förhandstilldelning av kapacitet,
- g) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen.

(artikel 3)

Om godkännandet av metoden kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de behöriga tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse avseende metoden (artikel 4.9).

Beslutet om inlämnad metod ska fattas inom sex månader efter att tillsynsmyndigheten, eller i förekommande fall, efter att den sista berörda tillsynsmyndigheten tagit emot metoden (artikel 4.9).

Förordningen trädde i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning (artikel 64).

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen (12 kap. 1 b §).

Ei:s motivering till beslutet

De formella kraven på ansökan och beslutsprocessen

Svenska kraftnäts ansökan har kommit in i rätt tid.

Ei har samordnat detta beslut med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa. De formella kraven på beslutsprocessen är därmed uppfyllda.

Prövning i sak

Förslaget till kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa uppfyller de krav som ställs på en kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar i förordningen (EU) 2016/1719. Metoden är förenlig med den metod för kapacitetsberäkning som gäller för dagenföre och intradagsmarknaden. Ei anser därför att förslaget till kapacitetsberäkningsmetod för kapacitetsberäkningsregion Hansa därför ska godkännas.

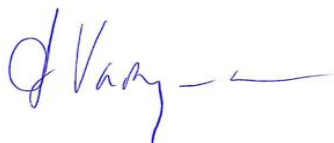
Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa fattar nationella beslut med samma innebörd inom föreskriven tid.

Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Hur man överklagar

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, chefsekonomen Thérèse Hindman Persson, avdelningschefen Caroline Törnqvist, samt analytikern Tristan Norman, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Tristan Norman

Bilagor

1. Ansökan – förslag till kapacitetsberäkningsmetod för långsiktiga tidsramar för kapacitetsberäkningsregion Hansa.
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till

Affärsverket svenska kraftnät

ACER - Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)